

ЎЗР ОУМТВ
Буйдук № 744
" 25 08 2018 "

Тошкент

5110500-География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим
иўнагишининг малака талаблари

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИКИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази;
- Тошкент давлат педагогика университети.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-ўслубий бirlашмалар фаолиятини Мувofiқлаштирувчи кенгашининг 201 йил «   »   даги   - сонли йиғилишида маъқуллашган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси худудда расмий чоп этиш хукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МҮНДАРИЖА

I. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи 1

1.1. Қўланиш соҳаси 1

1.2. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши бўйича касбий фаолиятлари таснифи 2

2. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши бўйича бакалавриятнинг тайёрларик даражасига қўйилган умумий талаблар..... 3

2.1. Бакалавриятнинг тайёрларик даражасига қўйилган умумий талаблар..... 3

2.2. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалавриятнинг касбий фаолиятларига қўйилган талаблар..... 4

3. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси фан дастурлари мазмунига қўйилган умумий талаблар..... 5

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйилган умумий талаблар..... 6

3.2. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидати юклама хажми 7

1. 5110500-География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5110500 - География ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади. Фан дастурининг назарий ва амалий машғулотлари тўлиқ ўзлаштириган, яқиний давлат аттестациядан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малака(даража)си ҳамда олий таълимнинг назарий ва амалий машғулотлари тўлиқ ўзлаштириган, яқиний давлат аттестациядан муваффақиятли расмий хужжат(тар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг мазмунини таъминловчи мўлдат, ўқиш шакли ва малака(даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал
Ўқув режа ва фан дастурининг мўлдати ва битиривчиларнинг малака (даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг мўлдати	Малака (даража)	Бакалавр	4 йил
Ўқув режа ва фан дастури	Малака (даража)	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ўшбу малака таълим йўналиши бўйича олий таълимнинг бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурининг ўзлаштирилиши амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидagi барча олий таълим муассасалари учун таълим мажмуини ифода қилади.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака таълим асосида ўқув режа ва фан дастурининг амалга ошириш хуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака таълимнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиши бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурининг ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;
- ўз ваколат доирасида битиривчиларнинг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедралар мудирилари);
- битиривчиларнинг тайёрлик даражасини баҳолашнинг амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;
- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини акредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;
- таълим йўналишининг (тарқиб)нинг бакалаврият таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш хуқуқига эга бўлган абитурientлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5110500-География ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврнинг касбий фаолиятлари таснифи

1.2.1. 5110500-География ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5110500-География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши - умумий ўрта таълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хуналар таълим муассасалари учун бакалаврият таълим йўналиши бўйича педагогик кадр жараёнида фойдаланиладиган фанлар, педагогик

фаолит воситлари, усулари, методлари;
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармок илмий-тадқиқот институтлари ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шугулланиш;
омавий аҳборот воситлари, давлат бошқаруви органлари, бошқа давлат ва нодавлат муассасаларида касбий фаолит юритиш каби комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

Ўннатил буйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачлари талаблардан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолит соҳаларида кўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган кўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим тўнатишларининг маълум талаблари ва ўқув режаларини таълим этиш:

- фан, таълим жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари;
- фан ва таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикаси;
- лойихалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, марбуза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойихалаштириш ҳамда таълим этиш жараёни, шахсий ва касбий аҳборот майлловини шакллантириш жараёни, мактабдан таълимчи муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимлари топиши таълим этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараёнини таълим этиш;

- мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, марнавий-марфий таълимчи ишлари жараёни;

Ўннатил буйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачлари талаблардан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолит соҳаларида кўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган кўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим тўнатишларининг маълум талаблари ва ўқув режаларини таълим этиш:

5110500-География ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолити кўйилганларни камраб олади:

- умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-хўна таълим тизимида «Таълим географиянинг ботаника курси», «Материаллар ва океанлар таълим географияси», «Ўрта Осиё ва Ўзбекистон таълим географияси», «Ўзбекистон иқтисодий-ижтимоий географияси», «Жаҳон иқтисодий-ижтимоий географияси», «Амалий география», «Амалий география» фанлардан ўнатишган тартибда дарс бериш;

- таълим тизимида кабинет муҳофизат, методист ва унга тенглантирилган коллежалардан таълимчи муассасаларда тарбиячи бўлиб ишлаш;

- умумий ўрта таълим, касб-хўна таълим тизимида марнавий-марфий соҳаларда таълимчи ишлари жараёни; ўқитишнинг таълимчи воситалари, таълимнинг электрон воситаларини ишлатиш ва амалиётга жорий этиш.

1.2.3. 5110500-География ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолити кўйилганларнинг таълим йўналиши:

- педагогик;
- илмий-тадқиқот;
- марнавий-марфий;
- таълимчи-бошқарув;

Иўнатил бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачиларни талаблардан кейин чىقىқан хорда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларда кўшимча ва ўзгаришлар буюлтмиш мумкин.

Бакалавр таёриланадиган касбий фаолиятларнинг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бакалаврларнинг касбий меслашуви имкониятлари: Битирувчилар касбий кайта таёриландан ўтандан кейин олий, умумий ўрта таълим, ўрта махсус ва касб-хунар таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган турдош (соҳата мос) фанларни ўқитиш имкониятига эга бўлади.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалавр 5A110501-Аниқ ва табиий фанларни ўқитиш методикаси (геогрфия) магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

2. 5110500-Геогрфия ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг таёриланиш даражасига кўйилмадиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг таёриланиш даражасига кўйилмадиган умумий талаблар:

Бакалавр:

- фуқаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши, Ўзбекистон ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол хатий нуқтага назарга;
- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий даялат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил тахлил қила олиши;
- Батан тарихи ва географиясини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол фойдаланган асосланган фаол хатий нуқтага назарга эга бўлиши;
- табиат ва жамиятда кечадиган жараён ва ҳолисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаш ҳамда улардан замонавий илмий асосларга хатий ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;
- хорижий тиллардан биринчи касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти лойиҳасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда хатий ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаш бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақобатдорш умумқасбий таёриланишқа эга бўлиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаш ва меҳнат фаолиятини илмий асосда тахлил қила олиши;

• сөзлөм түрмүш тарзы ва унга амал килиш зарурияти түприсиде илимий тассаввуур хамда этикологда, үзини жисмоний чиниктириш укүва ва күнникмаларига эга бүлүшүшү лозим.

Бакалавр:

• тагым йуналишларига буйича олий магьлумотли шахслар эгаллашшү лозим бүлган лавозимларда мустанкил ишлашшү;

• тегишли бакалаврият йуналишларига доирасиде танланган мутахассислик буйича магистратурда олий тагымни лавом этиришшү;

• кадрларни кайта тайёрланадлар. олипшү учуун тайёрланадлар.

2.2. 5110500-Теография укүтүш методикаси тагым йуналиш буйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига куйилгандиган малака тагаларига

Ташкилий-бошкарүва фаолиятлери:

педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган холда ишлаб чикаришшү жаракендигари мониторинги ва сифатини бахоллаш механизмларини ишлаб чикишшү;

борасиде ишлаб чикаришшү жаракендигарини назорат килишшү;

жамоадде ижтимоий ва маънавий-марфияй ишларни ташкил этишшү ва бошкаршшү;

фикрлар хар кил бүлган шароитда түтри карор кабул килишшү;

бажаракетган буйича иш режасини түзүшшү, назорат килишшү ва амалга оширилган ишнини натижаларини бахоллашшү;

тагым мазмунини белгиллаш таможийларига ва мезонларига риов этишшү, укүва материалларини танлашшү ва тизимлашшүришшү доир замонавий ёндашувларни хисобга олишшү, укүва материалларини моделлашшүришшү;

акхит педагогик жаракендигарини умумий конун, конуният ва таможийларига амал килишшү, тагым-тарбия жаракендигарига психологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик конуниятларнинг уйлунулгандигарига эришилшү;

тагым-тарбия жаракендигарини таркибий кисмларига (максал, натика, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг үзаро алокалорлиги ва умумийлигини хисобга олишшү;

тагым-тарбия жаракендигарини ташкил этишшүнинг асосий ва ёрдამчи шаклларидан унумли фойдаланишшү; укүвачиларнинг бүшү вактинини самарали ташкил этишшү ва үтказишшү;

тагым-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни окулогна танлай олишшү, ижодий ёндашув асосиде метод ва технологияларнинг илимий менгалигетига мослигини тагминлашшү

Илимий-тагикот фаолиятлери:

илимий-тагикот инстиутларига ва илимий маркаларда тагым йуналишларига фанлар ва уларни укүтүшшү методикасига оид мавзуларда тагикот олип боршшү;

интернет тармотиде энг янги илимий ютукурлар хакидигари магьлумотларни максалга йуналиган холда килиришшү ва топшшү;

тагым йуналишларига фанларга оид илимий тушламлар, махаллий ва чет эл илимий-тагикот ютукурларини үрланишшү;

илимий-тагикот ишланмаларини тайёрлашшү, соха адабиятларига экспертизасини амалга оширишшү ва катнашшшү;

магьлумотларни жамлашшү, кайта тайёрлашшү, мавзу буйича илимий магьлумотларни тизимли тахлил килишшү;

Керек:

Маънавий-марфияй фаолиятлери:

маънавий-марфияй ишларни режаллашшүра олишшү, уни ташкил этишшү методикасини эгаллашшү, укүвачилар онгига илимий истиколог доирасини сингдиришшү;

укүвачиларда мафкураларни ва ахборот хуружларига карши иммунитетни юзага келтиришшү метод ва технологияларини билишшү;

глобаллашуе шароитида кечаетган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири хақида тушунтириши ишларини олиб бориш; маҳалларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индвидуал суҳбат ўтказиш;

миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний қадриятлар, меҳр-муруват, бағрикенглик, ватанпарварлик, сазокат каби юксак инсоний қазиятларни очиб бериш қодирларга эга бўлиш керак.

3. 5110500 – География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйилган умумий талаблар

5110500 – География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта махсус, касб-хунаар таълими билан ўзлуксизлик ва ўзвийлик таъминлашинини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқиши ва талабаларнинг қўйиладиган мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

Ўмуметодологик, гуманитар ва табиий-илмий; умумкасабий; ихтисослик; қўшимча. Касб фаолияти қўнқималарини еталиш учун маълака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт. Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил Назария ва амалиёт қўнқилигини таъминлаш учун талабаларнинг маълакавий амалиётлари баъавий таъкилот ва қархоналарда ўтказиладиган.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда яқуний давлат аттестацияси билан туғаланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйилган умумий талаблар

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги ўмуметодологик, гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокларида қўйилган умумий талаблар асосида белгиланади.

умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунаар таълими билан ўзвийлик ҳамда ўзлуксизликни инобатга олган ҳолда биллишнинг математик усуллари, информатика ҳамда ахборот туғлаш, ултарни қайта ишлаш ва ўзатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва ахамияти хақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши; конотнинг табиий объект эканлиги ва унинг эволюцияси; табиий фанларнинг ўзаро таъкиланган окилона фойдаланиши ва инсон фаолиятининг экологик таъмоийлари; табиатта путур етказмайдиган технологиялар вратилиш истиқболлари хақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши; муайян билим соҳаси учун зарур бўлган фўндаментал фанларни чуқур ўрганишининг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

Укув-тарбиявий жараённинг комплекс хусусиятга эга эканлигини эътиборга олган ҳолда, ахборот технологияларини жорий этишни интегратив ёндашув асосида таъкил этиш

малакасини таркиб топтириши;

Уқитишнинг муратимедия имкониятларидан унумли фойдаланишга ўргатиши;
замонавий ахборот технологиялари муҳитида ўқув жараёнларини лойихалаштиришда
Уқитишни индигивдулалаштириш, интенсификация ва оптималлаштиришга эришиш
малакаларини шакллантириши;

Уқитишнинг самарадорлиги ва натижавийлигини таъминлаш мақсадида, ахборот-коммуникация технологиялари воситаларини тизимли, мантқий кетма-кетликда қўллаш
интернет воситасида талабаларнинг мустақил ишларини таъкил этиш, веб-квестларни яратиш ҳамда уларни ўқув жараёнига татиқ этиш малакасини шакллантириши;

математика дунёни билишнинг ўзига хос усули, унинг тушунчалари ва тасаввурларининг умумийлиги ҳақида;
талабаларга бақавариат таълим йўналишининг назарий ва амалий масалаларини еъа
олишга етарли бўлган математик аппаратни етлашти ва уни қўллашни шакллантириши;

тарбия жараёнида турли ёшдаги болалар ва ўсмирлар организмнинг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олиш, зарарли олатлар, тейхвандликни олдини олиш, ёшларни
оилавий ҳаётга тайёрлашнинг тиббий – гигиеник асослари ҳақида билим, қўникма ва малакаларини шакллантириш;

тарбия жараёнида болалар ва ўсмирлар соғлигини химоя қилиш, ўрга махсус ва касб-ҳунар коллежлар шарт - шартлари, жиҳозланиши ва ўқув юкламаннинг организмга таъсирини ўрганиш;

бақавариат экология ва табиатни муҳофиза қилиш ҳақидаги асосий тушунчалар, экология муаммолар, бу муомоларни ўз вақтида ижобий ҳал қилиш ўқув экология маълумотга эга бўлишилари;

табиат конунаридан хабардор бўлишлари, табиат билан жамият ўрталаридаги ўзвий боғлиқлиқнинг турб моҳиятларини аниқлаб етишлари.

Умумқасбий фанлар блокы бўйича:

математик ва табиий-илмий фанлар билан ихтисослик фанлар ўрталарида илмий ва назарий боғлиқлиқни таъминлаш;

ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур етлаштиш ўқув зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий қўникма ва ўқувларни шакллантириши;

таълим олувчиларнинг умумқасбий маданияти ва интеллектини ривожлантириши;
умумқасбий вазифаларни ҳал этишда фан ва таълимнинг замонавий муаммоларига доир билимлардан фойдаланишга тайёрлаш ҳамда муваффақиятли амалга оширишга доир ахборий-дидактик таъминотни яратиш малакасини таркиб топтириши;

қасбий фаолиятнинг илмий соҳасидаги ўзгаришларни аниқлаш, таҳлил этиш, умумлаштириш, аниқ хулосалар қабул қилиш қўникма ва малакаларини шакллантириши;
замонавий таълим ва инновацион тенденцияларни ҳисобга олган ҳолда, қасбий ўз-ўзини ривожлантириш йўналишларини белгилаб бериши;

бирламчи манбалар асосида қасбий билимларни ривожлантириш, қасбий шаклланиш ва ижтимоийлаштириш имкониятини таъкил этиши;

моделли тасаввурларни таъриба усуллари ва олинган натижаларни қайта ишлаш йўриқларига оид билимларни амалда қўллаш қўникмаларини таъминлаш;

психика, шахс, фаолият, мулоқот, билиш жараёнлари, иродавий сифатлар, ҳиссий ҳолатлар, индигивдуал-хусусиятларга доир билим, қўникма ва малакаларни шакллантириш, ҳамда бўлажак педагог мутахассислар таъминотдан психик тараккият конунарилари, даврлари, механизмлари, омиллари ва шарт-шартлари ҳақидаги замонавий илмий билимнинг ўзгаришини таъкил этиш;

психологикнинг моҳияти, психика ва онг тушунарлар, психик жараёнлар, ҳолатлар, ҳуссиятлар, психик ривожланиш ва унинг ўзига хос ҳуссиятлари, ёш даврлари таснифи, психик тараққиётнинг турли босқичлари учун хос психофизиология ва психология ҳуссиятлар ҳақидаги билимлар билан куроланганлиги;

булжак ҳуссиятларнинг замонавий педагогик фанининг назарий-тарихий асослари ва ўқувчи маҳоратида доир билимлар билан куроланганлиги, Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни ва "Қадрлар тайёрлаш миллий дастури" таъбадари асосида таълим-тарбия жараёнини оқилона ташкил этиш, педагогик меросдан самарали фойдаланиш, реал таълим амалиётида юксак педагогик маҳорат ва ўқувчи нутки маданиятини намоен эта олишга ўратиш;

таъбадари Қадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида ўқувчиларни маънавий-ахлоқий тарбиялаш ва таълимни самарали ташкил этишга ўратиш;

ўқув-тарбия жараёнини самарали бошқариш, ўқув-меъёрий ҳужжатлар билан ишлаш ҳамда таълим оқиллигини ташхис этиш қонуний ва тамойиллари билан таништириш;

миллий ва жаҳон педагогик фикрлари тараққиёти билан таништириш ҳамда педагогик меросдан самарали фойдаланиш қўникма ва маъкаларини шакллантириш;

глобал дордада таълим тизими ривожланишининг ҳолати, асосий йўналишлари ва қонунийларини тахлил этиш, миллий ва худудий ўзига хосликлардаги умумий қўринишларни очиб бериш, халқаро педагогик тажрибанинг ижобий ва салбий жиҳатлари, миллий педагогик маданиятни бойитиш шакли ва методларини аниқлаштириш;

таъбадари ўқувчи фаолиятида касбий маҳоратнинг тулган ўрни, мазмун-моҳиятига доир назарий билимлар ҳамда педагогик фаолиятнинг турли қўринишларида ўқувчининг муомала маданияти, оғзаки ва ёзма нутки маданияти, ўқувчи билан алоқа ўрнатиш ва мулоқотга қирша олиш методикасини тулик ўзлаштиришларига эришиш

Ихтисослик фанлар блокы бўйича:

бакалаврият таълим йўналиши бўйича мурвофик касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

тегишли бакалаврият таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти қўникмалари ва ўқувларини шакллантириши;

ихтисосликнинг аниқ касбий ва илмий йўналишлари билан таништириш, касб фаолияти ҳуссиятлари, фаолиятнинг ўтувор жиҳатлари, маъкавий таъаб ҳамда етаганини зарур бўлган асосий маъкаларни таркиб топтириши;

касбий-йўналиш билан таъбадари, ижтимоий маданияти сифатлар, муътаассисликка хос бўлган сифатлар (касбий йўналишлик, билимдонлиги, касбий лаёқат)ни ривожлантириши;

булжак касбий фаолият индивидуал методининг асоси сифатида, ўқув-педагогик характернинг репродуктив ва ижодий ўсулларини шакллантириш; муҳим касбий сифатларни ривожлантириш, касбий ва шахсий ўзини ривожлантириш эҳтиёжини юзага келтириши;

аниқ педагогик вазиятда маълум масалаларни ажратиб олиш ва уларни ҳал қилиш усули сифатида педагогик тақаккурни ривожлантириши;

таъбаданинг муайян маъкаларга муътаассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишга қўмақлашнинг маънавий лозим.

Қўшимча фанлар блокы бўйича:

таъбадари билан бакалаврият таълим фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

мехнат бозорда рақобатдорлигини таъминлаш ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жаъаллаштириши;

жамиятнинг педагогизациялаш шарафига педагогик профиликани ташкил этиш ва амалга ошириш маъкасини таркиб топтириши;

қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтани назарнинг барқарорлигини таъминлаши;

ўзгараётган шароитда бақалаврийат таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фанлар дастурларининг мослашувчанлигини таъминлаш лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, қадрият буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5110500 – География ўқитиш методикаси бақалаврийат таълим йўналиши
Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юктамасининг энг юқори ҳажми ҳафтага 54 соат кириб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажрашган ҳолда (кундүзги) ўқитиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтага 36 соатга яна кириб белгиланиши лозим.

Ўқиш зарур.
Ўқув даврининг умумий ҳажми қийинлиги тақсимланади:

- назарий ва амалий таълим – 60,3%;
- аттестация – 9,3%;
- таълим – 15,7%;
- талақа амалиёти – 11,8%;
- битирув мажбурий иши – 2,9%.

Назарий таълим ҳажми "Туманилар" билан соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қийинлиги тақсимланади:

- Туманилар ва табиий-илмий фанлар - 23,9%;
- Тумуқасбий фанлар - 46,69%;
- Ихтисослик фанлар - 24,01%;
- Кўшимча фанлар - 5,71%.

Таълим йўналишининг «Тумуқасбий фанлар» ёки «Ихтисослик фанлар» блоқи таркибидати фанларга мос бўлган «Туманилар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар» ва «Математика ва табиий-илмий фанлар» блоқи фанлари учун ажратилган ўқув юклама ҳажми мазкур таълим йўналиши ўқув режасининг «Тумуқасбий фанлар» ёки «Ихтисослик фанлар» блоқи таркибига ўтказилиши мумкин.

Ўқув йилида таълим даврининг умумий ҳажми 6 - 10 хафта кириб белгиланади.

Ҳ.р.	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Ўқиманинг оқламанинг ҳажми, соатларга
1.00	Ўмумметодологик, гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1580
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистоннинг ривожланиши стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Ўлчашнослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тили	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
1.08	Таълимда ахборот технологиялари	184
1.09	Математика	116
1.10	Физика	104
1.11	Ёш физиологияси ва гигиена	58
1.12	Экология ва табиатни муҳофаза қилиш	58
2.00	Ўмумқасбий фанлар	3294
2.01	Ўмумий психология	270
2.02	Ўмумий педагогика	268
2.03	География ўқитиш методикаси	226
2.04	Ўмумий ер билими	264
2.05	География	224
2.06	Ўлчашнослик	122
2.07	Топография ва картография асослари	214
2.08	Материқлар ва океанлар табиий географияси	398
2.09	Ўрта Осиё табиий географияси	226
2.10	Ўзбекистон табиий географияси	238
2.11	Жаҳон мамлакатлари иқтисодий ва ижтимоий географияси	514
2.12	Марказий Осиё иқтисодий ва ижтимоий географияси	132
2.13	Ўзбекистон иқтисодий ва ижтимоий географияси	198
3.00	Иқтисодик фанлар	1388
3.01	Аҳоли географияси ва демографияси	146
3.02	Топонимика	214
3.03	Ўлчашнослик	136
3.04	Транспорт, саноат ва қишлоқ хўжалик географияси	136
3.05	География ўқитишда инновацион технологиялар	84
3.06	Табиий географик жараянлар	102
3.07	Ўмумий гидрология	108
3.08	Географиядан масъула ва машқлар	360
4.00	Ўқиманинг фанлар	376
6588	ЖАМИ	6588
1296	Маънавий амалий	1296
324	Битирув маънавий иши	324
1026	Аттестациялар	1026
2646	ЖАМИ	2646
99234	ЖАМИ	99234

Библиографик маркумотлар

УДК: 002: 651. 1/7

Турх Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Давлат таълим стандарти, маляка талаблари, ўқув режа, компетенция, модуль, касбий фаоллият соҳаси, касбий фаоллият объекти, касбий фаоллият тури, амалиёт, амалиёт объекти, кадрлар сифати, юқлама, юқлама ҳажми.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат педагогика университети

Ректор

2018 йил « 6 » 08

Ш.Шарипов

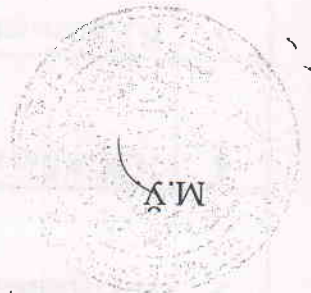

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги
Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги

Директор

2018 йил « 6 » 08

М.Эсанов

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хуна таълимини

ривожлантириш маркази

Б.Рахимов

2018 йил « 10 » 08

М.У.

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг

Янги дастурлар ва ўқув адабиётларининг жорий этилишини назорат
қилиш бош бошқармаси

Бошлик

2018 йил « 10 » 08

С.Ниязбеков

“5110500-Георафия Ұқитиш методикаси” бакалаврият тәрлим
 иҗнашми бунча талаблари ва Ұқв режисини ишлаб чиқувчи
 Ишчи гурӯҳ таркиби

№	Ишчи гурӯҳ расми ва азозларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, ялми даражаси ва ушони, иш жойи
1	Ш.С.Шарипов	Рас - Низомий номидаги ТДПУ ректори, п.ф.д.
2	Д.У.Эршешев	Рас уринбосари - Низомий номидаги ТДПУ Ұқв ишлари бунча пропектор, п.ф.н.
Азозлари		
3	Н.Р.Алимкулов	Низомий номидаги ТДПУ “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси мудири, г.ф.н. доцент
4	И.Х.Абдуллаев	Низомий номидаги ТДПУ “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси доценти, г.ф.н.
5	Б.Калонов	Навий ДПУ Нукус “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси мудири, г.ф.н.
6	Р.Ганова	Нукус ДПУ “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси мудири, г.ф.н.
7	О.Мухамедов	Жиззах ДПУ “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси мудири, г.ф.н.
8	Д.Муминов	Қўқон ДПУ “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси доценти, г.ф.н.
9	П.Қурбонов	Қарши ДУ “Георафия Ұқитиш методикаси” кафедраси мудири, г.ф.н.

Ректор Ш.С.Шарипов

Ұқв ишлари бунча пропектор Д.У.Эршешев

Декан К.А.Сапаров

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли тошпирити ҳамда Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПК-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кент камровли ислохотларда фаол иштирокчини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПК-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун Тошкент давлат педагогика университетидан амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”даги 11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича тақомиллаштирилган бақалаврий таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг маляка талаблари ҳамда ўқув режаларини тўрдош олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“10.08” 2018 й.

Қатнашчилар: Ф.Жўракулов - ЖиззахДПИ ўқув ишлари бўйича проректори, Н.Жўраев - ҚўқонДПИ ўқув ишлари бўйича проректори, Ф.Г.Шарипов - ГулистонДПУ ўқув ишлари бўйича проректори, Д.Бойтиллаев - НаманганДПУ ўқув ишлари бўйича проректори, А.Кўшаков - НавДПИ ўқув ишлари бўйича проректори, Д.Давлетов - Математика ўқитиш методикаси кафедраси мудири, Р.Тўрғунбаев - Умумий математика кафедраси мудири, С.Тўрсунов - Информатика ўқитиш методикаси кафедраси мудири, О.Искандаров - Кимё ўқитиш методикаси кафедраси мудири в.б., Г.Шахмурова - Биология ўқитиш методикаси кафедраси мудири, Г.Тўрсуновбаева - Ботаника кафедраси мудири, Н.Алимкулов - География ўқитиш методикаси кафедраси мудири, Д.Маматкулов - Зоология ва анатомия кафедраси мудири, З.Салиева - Педагогика ва умумий психология кафедраси мудири, Н.Халилова - Психология кафедраси мудири, Г.Джантенисова - Мактабгача таълим методикаси кафедраси мудири, Д.Якубожонова - Махсус таълим методикаси кафедраси мудири, З.Ахмедова - Коррекцион педагогика кафедраси мудири, С.Назаров - Инглиз тили назарияси ва ўқитиш методикаси кафедраси мудири, О.Юсупов - Инглиз тили амалий курси кафедраси мудири, О.Латипов - Рус тили ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири, О.Рахматуллаева - Ўзбекистон тарихи ва тарих ўқитиш методикаси кафедраси мудири в.б., Н.Жамолов - Миллий гоя ва маънавият асослари кафедраси мудири, К.Тўленова - Ижтимоий-иқтисодий фанлар кафедраси мудири в.б., Г.Аноркулова - Қасб таълим методикаси кафедраси мудири, Д.Маматов - Мехнат таълими ва дизайн кафедраси мудири, Н.Ташимов - Мухандислик графикаси ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири, Р.Халилов - Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири, Д.Набиуллина - Ахборот технологиялари кафедраси мудири, А.Холоиков - Бошланғич таълим методикаси кафедраси мудири, У.Ражабов - Жисмоний маданият кафедраси мудири, К.Ланжиев - Мусика таълими кафедраси мудири ва тақлиф этилганлар.

КҲН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли тошпирити ҳамда Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПК-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кент камровли ислохотларда фаол иштирокчини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПК-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент давлат педагогика университетидан ижодий ишчи

гурухлари томонидан тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларининг муҳокамаси:

Сўзга чиқди: Д.Эргашев – маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли топшириғи ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича такомиллаштирилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурияти туғилди. ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ишлаб чиқилган. Янги яратилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларини ушбу йиғилишда муҳокама қилишимиз зарур. Мазкур масала юзасидан ТДПУда олиб борилган ва амалга оширилган ишлар билан батафсил танишиш зарур бўлади.

Эшитилди: А.А.Хўжаев – университет ўқув-услугий бўлими томонидан барча кафедра мутахассисларини жалб қилган ҳолда директив ҳужжатлар асосида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини лойиҳалари қайта ишлаб чиқилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари университет масъул ходимларидан иборат ишчи гуруҳлар томонидан яратилди:

Ш.С.Шарипов	- Тошкент давлат педагогика университети ректори, Ишчи гуруҳ раиси;
Д.У.Эргашев	- Ўқув ишлари бўйича проректор, раис ўринбосари;
Д.Давлетов	- Математика ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Р.Турғунбаев	- Умумий математика кафедраси мудири;
С.Турсунов	- Информатика ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
О.Дўстматов	- Физика ва астрономия ўқитиш методикаси мудири;
О.Искандаров	- Кимё ўқитиш методикаси кафедраси мудири в.б.;
Г.Шахмурова	- Биология ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Г.Турсунбоева	- Ботаника кафедраси мудири;
Н.Алимкулов	- География ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Д.Маматқулов	- Зоология ва анатомия кафедраси мудири;
З.Салиева	- Педагогика ва умумий психология кафедраси мудири;
Н.Халилова	- Психология кафедраси мудири;
Г.Джанпеисова	- Мактабгача таълим методикаси кафедраси мудири;
Д.Якубжонова	- Махсус таълим методикаси кафедраси мудири;
З.Аҳмедова	- Коррекцион педагогика кафедраси мудири;
С.Назаров	- Инглиз тили назарияси ва ўқитиш методикаси кафедраси мудири в.б.;
О.Юсупов	- Инглиз тили амалий курси кафедраси мудири;
О.Латипов	- Рус тили ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Ю.Матенова	- Рус адабиёти ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
О.Рахматуллаева	- Ўзбекистон тарихи ва тарих ўқитиш методикаси кафедраси мудири в.б.;
Н.Жамолов	- Миллий ғоя ва маънавият асослари кафедраси мудири;
К.Туленова	- Ижтимоий-иқтисодий фанлар кафедраси мудири в.б.;

Кўн тартибидати масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

-	П.Аноркулова	-	Қасб таълими методикаси кафедраси мудири;
-	Д.Маматов	-	Мехнат таълими ва дизайн кафедраси мудири;
-	Н.Ташимов	-	Муҳандислик графикаси ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
-	Р.Халилов	-	Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
-	Л.Набиуллина	-	Ахборот технологиялари кафедраси мудири;
-	А.Холиков	-	Бошланғич таълим методикаси кафедраси мудири;
-	У.Ражабов	-	Жисмоний маданият кафедраси мудири;
-	Қ.Панжиев	-	Мусика таълими кафедраси мудири;

КАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Тошкент давлат педагогика университетидан ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган 11000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг маляка талаблари ҳамда ўқув режалари: "Таълим тўғрисида", "Қадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида" ва "Ўзбекистон Республикасининг конунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 502-сонли тошхирити ҳамда Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш тўғрисида" ва "Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокчини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ва "Ўзбекистон Республикасининг бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларида вазифалар ва олий таълим соҳасининг тартибга солуви ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқишнинг, асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган Олий ва ўрта махсус таълим ҳамда Халқ таълими вазирликлари экспертизасидан ўтказилганлиги инобатга олинсин.

2. 11000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг маляка талаблари ҳамда ўқув режаларини тайёрлашда турдош ОТМларининг таклифлари хисобга олинганлиги таъкидлансин.

3. 11000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг маляка талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунаар таълимининг ривожлантириш марказига топширилсин.

Ш.С.Шарипов
А.А.Хўжаев

Мажлис раиси
Котиб

Олий ва ўрта махус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта махус, касб-хуна таълим институти
Мувофиқлаштиручи Кенгаши Педагогика таълим соҳалари бўйича
ўқув-ўқувчи бirlашма котиби 531-сонли

БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА

Тошкент ш.

“14” 08 2018 й.

Катнашдилар: Бirlашма раиси – Ш.С.Шарипов

Ўқув-ўқувчи бirlашма котиби: А.А.Хужаев

Ўзгачлар: - ўқув-ўқувчи бirlашманинг 23 нафар аъзосидан 21 нафари,
таклиф этилганлар 16 нафар.

КҲН ТАҒБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махус таълим вазирлиги Хайрат кенгашининг
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли
тошприги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019
ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш
ўқув йилидаги ПК-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим
сифатини ошириш ва ўларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг камровли
ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги
ПК-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида
Тошкент давлат педагогика университетида “Олий таълим институти ва мутахассисликлари
Классификатори”даги 11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бақлаврият таълим
институти ва магистратура мутахассисликларининг маляка таълаблари ҳамда ўқув режаларини
мухокама қилиш ҳамда ўларни таққиклаш учун таъсия этиш.

Эштилади: Ўқув-ўқувчи бirlашма раиси Ш.С.Шарипов:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли
тошприги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019
ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш
ўқув йилидаги ПК-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим
сифатини ошириш ва ўларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг камровли
ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги
ПК-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ишчи
гuruh аъзолари томонидан, “Олий таълим институти ва мутахассисликлари
Классификатори”даги 11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бақлаврият таълим
институти ва магистратура мутахассисликларининг маляка таълаблари ҳамда ўқув режаларини
таъин олий таълим муассасаси ТДПУнинг ишчи гuruhи ва малякали профессор-ўқитувчилари
томонидан, “Олий таълим институти ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ
11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бақлаврият таълим институти ва магистратура
мутахассисликларининг маляка таълаблари ҳамда ўқув режаларининг маляка
хаққида ахборот берди, ўларни мухокама қилиш ҳамда ўшбу тақомиллаштирилган маляка
таълаблари ва ўқув режалари хаққида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулохаз ва таклифлар
билдиришларини сурди.

Ўзгач чиклилар: Жиззах ДПУ ўқув ишлари бўйича пропектори Ф.Жўрақулов, Қўқон ДПУ
ўқув ишлари бўйича пропектори Н.Жўраев, Нукус ДПУ ўқув ишлари бўйича пропектори
М.Жўрамамутов, НавДПУ ўқув ишлари бўйича пропектори А.Қўшаков, ўнверситет
профессорлари Б.Абдуллаева, Н.Муслимов, доцентлар Н.Алимқулов, З.Салиева,
А.Д.Давлетовлар сўзга чиқиб, 11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бақлаврият таълим
институти ва магистратура мутахассисликларининг маляка таълаблари ҳамда ўқув режалари
хаққида ўларнинг фикр-мулохазлари ва таклифларини билдирилди.

Эштилади: Ўнверситет ўқув ишлари бўйича пропектори Д.Эрашев:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли
тошприги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019
ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш
ўқув йилидаги ПК-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим

сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ишчи гуруҳ аъзолари томонидан такомиллаштирилган малака талабларида таълим соҳасини ривожлантиришда рўй бераётган иқтисодий ислохотлар тўлалигича ўз аксини топди, олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тасдиқлаш учун тавсия этиш мумкин, - деб фикр билдирди.

“Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари республикадаги асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан келишилган, ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қошидаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув услубий бирлашмалари фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашга тақдим этилса бўлади.

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари (ОТМ) вакиллари ҳамда университет профессор-ўқитувчиларини жалб қилган ҳолда Тошкент давлат педагогика университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 3 апрелдаги 5002-сонли топшириғи ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида белгиланган вазифалар асосида ишлаб чиқилганлиги инobatга олинсин.

2. 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари манфаатдор вазирликларида экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (110000-Педагогика таълим соҳасига кадрлар истеъмолчилари (Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Халқ таълими вазирлиги) томонидан қўйиладиган умумий малака талаблари, “Келишув баённомалари”, “Келишув далолатномалари” билан расмийлаштирилган ва малака талабларга илова қилинади).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар малака талабларининг яратилишида инobatга олинсин.

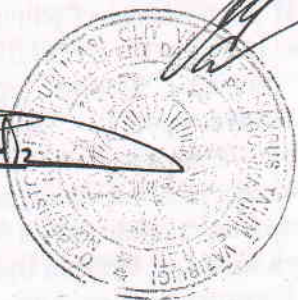
4. 110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси

Масъул котиб

Ш.С.Шарипов

А.А.Хўжаев

Тошкент давлат педагогика університети 110000-Педагогика таълим соҳаси
 бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура
 мутахассисликларининг талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
 чиқувчилар ва асосий кадрлар истеъмоличилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш. «10» 08 2018 й.

Биз қуйидаги имзо қиувчилар – Республика таълим маркази директори М.Эсанов ва ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректори Д.У.Эрташевлар ҳалқ таълими вазирлиги ходимлари ҳамда ТДПУнинг профессор-ўқитувчилари бирталикда “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори” та мувофиқ 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари, мутахассисликларининг талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишга алоқадорлик, муҳокама қилинганлиги ҳамда ушбу ишлаб чиқилган талаблари ва ўқув режаларининг мазмунини билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг талаблари ва ўқув режалари “Таълим йўналишлари”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури бўйича режа” ва ўқув режалари “Таълим йўналишлари”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури бўйича режа” ва ўқув режалари Президентининг 502-сонли топшириғи ҳамда Республика таълим маркази Президентининг 2018 йил 3 апрелдаги 502-сонли топшириғи ҳамда Республика Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларида ўқишга қабул қилиш бўйича режа” ва ўқув режалари мамлакатда амалда олиб борилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар бўйича режа” ва ўқув режалари 375-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда ҳалқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг талаблари ва ўқув режалари фан дастурлари ҳамда бошқа ҳужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади.

Ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва ўқув режаларини тартибга солишга тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими
 вазирлиги Республика таълим маркази
 директори

М.Эсанов

Д.У.Эрташев

ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини ишлаб чиқишда олий марғумотли кадрлар тайёрлашнинг хорижий тажрибасидан фойдаланишдан

фойдаланилганлиги хақида

МАЪЛУМОТНОМА

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари лойиҳасини ишлаб чиқишда АКШ, Буюк Британия, Германия, Хитой Халқ Республикаси, Япония, Корея, Белоруссия, Россия ва бошқа хорижий мамлакатлар олий ўқув юртыда педагогика таълим соҳаси учун кадрлар тайёрлаш тажрибасидан фойдаланилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари лойиҳасини ишлаб чиқишда хорижий мамлакатларда педагогика кадрлар тайёрлаш вақтининг кўп қисми малака амалиётини ўтказишга сарфлаганини танқидий таҳлил қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПК-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги "Олий таълим мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда икτισодий соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПК-3151-сон, 2018 йил 4 июлдаги "2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим мутахассислари ўқитган кабул қилиш тўғрисида"ги ПК-3769-сон, 2018 йил 5 июлдаги "Олий таълим мутахассисларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган таълим мутахассисларида фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПК-3775-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 7 июлдаги "Олий таълим мутахассисларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёрлик кўриш ишларини таққийлаштириш тўғрисида"ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифалар асосида бакалаврият таълим йўналишлари талабаларининг малака амалиётларини ўтказиш муддати 24 hafta қилиб белгиланди. Мақтабга таълим йўналиши (3 йиллик) талабаларининг малака амалиётларини ўтказиш муддати 14 hafta, ўқитиш муддати 3 йил қилиб белгиланди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари асосида кадрлар тайёрловчи олий магистратура мутахассисликлари малака талаблари илмий-тадқиқот ишларида жалб этилишини инобатга олиб, малака талабларида бакалаврият талабларида таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи олий таълим мутахассисларида ўқитилган фаиллар сонини ва номланганини хисобга олиб, ўқув режасида фан блоклари таркиби янгиланди.

Хорижий мамлакатларда олий педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи таълим мутахассисларида талабаларнинг келгуси фаолият хисобга олинган таълим соҳаси бўйича фан ўрганиш имконияти берилди, яъни таълимни демократлаштиришни назарда тутишни эътиборга олиб, ушбу 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режасидаги танлов фанлари хажми олдинги авлод ўқув режасига нисбатан оширилди.

Педагогика таълим соҳаси бўйича илмий-педагогика кадрлар тайёрлашда хорижий тажрибадан мамлакатда магистратура талабалари малака талабларида қўшимча таълим соҳаси бўйича таълим мутахассисларида стажировка ўтказиш ишлари

Д.У.Эршов

Ўзбекистон Республикаси
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

Ўзбекистон Республикаси
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини ишлаб чиқишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодий соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сон, 2018 йил 4 июлдаги "2018/2019 йуқв йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларида ўқиш қилиш тўғрисида"ги ПҚ-3769-сон, 2018 йил 5 июлдаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 апрелдаги 502-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июлдаги "Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 йуқв йилига самарали тайёрлаш қўриш ишларини тақиялаштириш тўғрисида"ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифалар ижросини таъминлашга асосланганлиди.

11000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда таълим соҳасининг битирувчиларига кадрлар истеъмоличлари томонидан қўйиладиган малака талаблари ҳисобга олинди.

11000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари малака талаблари ва таълим-тарбията йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини амалга оширишга йўналтирилган.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий аъёнлар, халқнинг интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадрлар таъминоти ҳисобга олинди.

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юқсоқ касбий компетентлик шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаблари халқаро таъриба, технология, фаннинг ривожланиши даражаси ва ютуқлари, иқтисодий ўстуворлик шарафига кадрларни исботдан ўтказиш ва амалга ошириш қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда яратилди.

Малака талаблари шахсининг ҳар томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда ўзвийлик ва изчилликнинг муккасасамлигини таъминлашга қаратилди.

Ўқув юқламасининг олдиндан мураккабга қараб тузилиши натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига қўра таълимни табақалаштириш имкониятлари инобатга олинди.

11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларига таърибада синовдан ўтказиш ва исботдан ўтказишнинг илғор меъёрлари қиртилди.

11000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат иқтисодий таракқиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш сифатини янада кенгайтиришда келиб чиқиб, иқтисодий соҳаларининг модернизацияси ва инновацияларда кадрлар истеъмоличлари талабларини олий таълим мазмунига таърибдор жонини таърибдор яратилди.

Д.У.Эрашев

ТШУ йуқв ишлари бўйича профессор

5110500 – География ўқитиш методикаси
 бакалаврият таълим йўналиши ўқув жараёни жадвали ва ўқув режасининг 2017 йилда тасдиқланган ўқув режаси
 билан қисий-солиштирма жадвали

1. Ўқув жараёни жадвали

2017 – йилдаги ўқув режа бўйича

Курс	Ўқув жараёни												Жами
	Ўқув жараёни шундан:												
	Август	Сентябр	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	
I	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	43
II	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	43
III	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	43
IV	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	43
Жами	172	136	17	14	5	32	204						

2018 йил ўқув режа бўйича

Курс	Ўқув жараёни												Жами
	Ўқув жараёни шундан:												
	Август	Сентябр	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	
I	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	46
II	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	42
III	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	41
IV	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	43
Жами	172	123	19	24	6	32	204						

Назарий таълим Назарий таълим М Аттестация А Малака амалиёти Д Дарлат аттестацияси Б Битирув иши Т Таълим

Назарий таълим ҳафталари 9 ҳафтага, аттестациялар 3 ҳафтага қисқарди, малака амалиёти 7 ҳафтага қўйилди. Ўқув даярининг умумий ҳажми Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги ШК-3775 сонли қарори билан тасдиқланган меъриларга мос келди.

II. Ўқув режаси

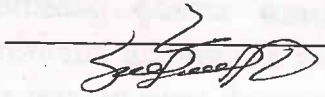
2017 йил ўқув режа бўйича

2018 йил ўқув режа бўйича

Ўқув фанлари, интeграллашган курслар ва блокларнинг номлари	Ўқувий юклав ҳажми	Т/р	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Ўқувий юклавнинг ҳажми
Ўманитар ва иқтисодий-иқтисодий фанлар	1102	1.00.	Ўманитар ва таълимий-иқтисодий фанлар	1580
Ўзбекистон тарихи	90	1.01.	Ўзбекистон тарихи	78
Миллий ғоя: Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси	60	1.02.	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фурқатнинг камчилиги	78
Диншунослик	60	1.03.	Фалсафа	128
Фалсафа	118	1.04.	Диншунослик	64
Иқтисодий назарияси	60	1.05.	Ўзбек (рус) тили	150
Фурқатнинг камчилиги	90	1.06.	Хорижий тили	356
Ўзбек (рус) тили	150	1.07.	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
Хорижий тили	356	1.08.	Таълимда ахборот технологиялари	184
Жисмоний маданият*	118	1.09.	Математика	194
Математик ва таълимий-иқтисодий фанлар	954	1.10.	Физика	104
Математика	136	1.11.	Ёш физиологикаси ва гигиенаси	58
Таълимда ахборот технологиялари	270	1.12.	Экология ва таълимий муҳофазат қилиши	58
Физика	68	1.13.	Таълимий фанлар	78
Биогеография	68			
2.04	68			
2.05	68			
2.06	136			
Экология ва таълимий муҳофазат қилиши	136			
Таълимий фанлар	208			

“География ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси мудири

Н.Р. Аллимқулов

3.01	Ўмумий психология	266	2.01	Ўмумий психология	270
3.02	Ўмумий педагогика	298	2.02	Ўмумий педагогика	268
3.03	География ўқитиш методикаси	222	2.03	География ўқитиш методикаси	226
3.04	Ўмумий ер билими	310	2.04	Ўмумий ер билими	264
3.05	Геология	216	2.05	Геология	224
3.06	Тупроқлар географияси	108	2.06	Тупроқлар географияси	122
3.07	Топография ва картография асослари	216	2.07	Топография ва картография асослари	214
3.08	Табиий география	728	2.08	Материқлар ва океанлар табиий географияси	398
3.09	Туризм ва рекреация географияси	114	2.09	Ўрта Осиё табиий географияси	226
3.10	Иқтисодий ва ижтимоий география	656	2.10	Ўзбекистон табиий географияси	238
3.11	Картографик инновацион тринглар	114	2.11	Жахон мамлакатлари иқтисодий ва ижтимоий географияси	514
3.12	Аҳоли географияси ва демография асослари	160	2.12	Маркази қий Осиё тисолий ва ижтимоий географияси	132
	Танлов фанлари	262	2.13	Ўзбекистон иқтисодий ва ижтимоий географияси	198
4.00	Иқтисодлик фанлари	1104	3.00	Иқтисодлик фанлари	1338
4.01	Топонимика	160	3.01	Аҳоли географияси ва демография асослари	146
4.02	Ўлкашўёслик	152	3.02	Топонимика	214
4.03	Транспорт, саноат ва қишлоқ хўжалик географияси	156	3.03	Ўлкашўёслик	136
4.04	Географияни ўқитишда инновацион технологиялар	126	3.04	Транспорт, саноат ва қишлоқ хўжалик географияси	136
4.05	Табиий географик жарраёнлар	102	3.05	Географияни ўқитишда инновацион технологиялар	84
4.06	Ўмумий гидрология	102	3.06	Табиий географик жарраёнлар	102
4.07	Географиядан масала ва машқлар	92	3.07	Ўмумий гидрология	108
	Танлов фанлари	214	3.08	Географиядан масала ва машқлар	52
			3.09	Танлов фанлари	360
5.00	Ўшима фанлар**	514	4.00	Ўшима фанлар**	376
	Жами	7344		ЖАМИ	6588
	Малаквий амалиёт	756		Малак амалиёти	1296
	Битирув малакавий иши	270		Битирув малакавий иши	324
	Аттестациялар	918		Аттестациялар	1026
	Жами	1944		ЖАМИ	2646
		9288		ЖАМИ	9234

5110500-Георафия ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича бақалавратнинг таъбирлик даражаси юзасидан маляка талабларига берилган

ТАҚРИЗ

Таълим соҳасидати туь ислохатларнинг асосий мақсади жяхон андозалари асосида билимлар бериш ва рақоботбардош кадрлар тайёрлашдан иборатдир. Замон талабларига мос равишда яратилган 5110500-Георафия ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича 4 йилдан кам бўлмаган давр мобайнида бақалаврат босқичида билим олишни таъминлайдиган маляка талабларининг тайёрланиши Республикада малякали кадрлар етиштириб беришда мухим аҳамиятга эга.

Маляка талаблари жяхон таълим тизимиде етаъли мамлакатлар стандартлари ва ўқув режаси таърибасига асосланиб ишлаб чиқилган. Маляка талабларига ўқитишнинг таъсифи, касбий фаолият турлари, касбий фаолиятнинг объектларининг таъсифи, касбий фаолият турлари, касбий фаолиятнинг вазиофлари ва таълимни давом етириш имкониятлари кент еритилган.

Бақалавратнинг таъбирлик даражасига қўйилган талабларда Умумметодологик, гуманитар ва табиий-илимий фанларга қўйилган талаблар етарли даражада еритилган. Умумкасбий фанлар бўйича бериладиган билимларга, фанлар бўйича маляка ва кўникма хосил қилишга мўлжалланган талаблар ҳам туъри қўйилган. Бақалавратнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белиланган талабларда бақалавратнинг таълим дастурлари ўзлаштирилишига белиланган умумий талаблар, таълим дастурининг таърик етилиши, малякавий амалиётларни таъкил етиш, ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш, таълим жараёнини ўқув-услуоий ва ақбарот ресурслари билан таъминлаш, ўқув жараёнининг мольий техник базаси бўйича талаблар батафсил баён етилган.

Маляка талабларига киритилган фанлар замон талабидан келиб чиқкан холда танланган ва уларга ажратилган соатлар хакми ҳам етарли даражада шакланган. Бундан таъкари ушбу маляка талаблари таълимнинг узвийлиги ва фанларро интерлаишиш талабларига жавоб беришнинг таъкидлаш лозим.

Ушбу 5110500-Георафия ўқитиш методикаси таълим йўналиши бўйича тайёрланган Маляка талаблари ва ўқув режаси замон талабларига жавоб бериши хамда бақалаврат тайёрлашда асосий хужжат сифатига қабул қилиш мумкин.

М. Улуғбек номидаги ўзМУ
"Георафия" кафедраси мурдари
Г.Ф.Д., доцент

Handwritten signature

ЎзМУ
Ўзбекистон Республикаси
Ташкилот

Н.К.Комилова

9544 94 06 20 18 2011

5110500 – География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим

иўналишининг малака талаблари

ТАҚРИЗ

5110500 – География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим иўналиши
ўчун яратилган малака талабларини ишлаб чиқишда Ўзбекистон
Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни, "Қадрлар тайёрлаш миллий
дастур", Ўзбекистон Республикаси стандартлаш давлат тизмининг асосий
қоидалари ва бошқа меърий ҳужжатларнинг асосий талаблари эътиборга
олинган.

Ушбу тайёрланган малака талабларида бакалаврлар тайёрлашга қўйилган
ўмумий малакавий талаблар, касбий ва иқтисослик бўйича берилган
билимлар, фанлар бўйича малакава кўникмалар ҳосил қилишга мўлжалланган
талаблар тўғри амалга оширилган. Шунингдек, бакалаврият таълим
иўналишининг ўмумий таъсифи доирасида қўлланит соҳаси, бакалаврият
таълим иўналиши бўйича касбий фаолиятлари таснифи келтирилган, таълим
иўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёрлик даражасига қўйилган
ўмумий талабларда таълим иўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий
фаолиятлари мазмунига қўйилган малака талаблари, таълим иўналиши ўқув режаси
фан дастурлари мазмунига қўйилган ўмумий талабларда ўқув режа
фанлари блоклари мазмунига қўйилган ўмумий талаблар ҳамда
бакалаврият таълим иўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми
келтирилганлиги мутахассислик бўйича курсларнинг мавжудлиги фанлар
ўрасидаги узвийликни таъминлашга хизмат қилади.

Малака талабларини келтирилган таълим иўналиши ўқув режаси ва
фанлар дастурлари ўмумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан
ўзлуксизлик ва узвийлик таъминланганини инобатга олган ҳолда ишлаб
чиқилган. Малака талабларида амалий хоржий тили, касбга юналтирилган
ахборот технологиялари ва тизимларини ўзлаштирилишини таъминлашга
эришиши ўчун замини яратиш нуктаи назардан қайта кўриб чиқилганлиги
аҳамиятга эга.

5110500 – География ўқитиш методикаси бакалаврият таълим иўналиши
ўчун ишлаб чиқилган малака талаблари талаб даражасига келтирилган деб
хисобланган.

Низомий номидаги Тошкент давлат
педагогика университети "География ўқитиш
методикаси" кафедраси доценти,
география фанлари номзоди

И.Х. Абдуллаев

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Тошкент давлат педагогика университети бакалаврият таълим йўналишлари учун янгидан яратилган малака талаблари кiritилган кадрлар истеъмолининг бакалаврият таълим йўналишлари кўйилган бакалаврият таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятлари кўйилган умумий малака (касбий компетенция) талаблари

Бакалаврият таълим йўналиши	Шифри	Номи	География ўқитиш методикаси
	5110500		<p>- умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида «Табий географиянинг бошланғич курси», «Материклар ва океанлар табийи географияси», «Ўрта Осиё ва Ўзбекистон табийи географияси», «Ўзбекистон иқтисодий-ижтимоий географияси», «Жахон иқтисодий-ижтимоий географияси», «География (Амалий география)», «Амалий география» фанларидан ўргатилган тартибда дарс бериш;</p> <p>- умумий ўрта таълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-хунар коллежларидан ташқари муассасаларда тарбиячи бўлиб ишлаш;</p> <p>таълим тизимида кабинет мудири, методист ва ўрта тенлаштирилган лавозимларда ишлаш;</p> <p>табii, ижтимоий-гуманитар фанлар йўналишидаги илмий-тадкикот ташкилотларида кичик илмий ходим бўлиб ишлаш;</p> <p>ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида маънавий-марфий соҳаларда ишлаш;</p> <p>- ишлаб чиқариш соҳасида компьютер технологиялари, касбий таълим педагогикаси ва технологияси, ўқитишнинг дидактик воситалари, таълимнинг электрон воситаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш.</p> <p>Касбий фаолиятнинг объектлари:</p> <p>фан, таълим жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари; фан ва таълимнинг назарий масалалари; фанни ўқитиш методикаси; лойихалаштириш соҳасида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, марбуза, амалий ва лаборатория машгулотларини лойихалаштириш ҳамда ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва ўларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараёндаги этиш; мос ихтисослик бўйича илмий-тадкикот жараёндари, маънавий-марфий тарғибот ишлари жараёнини тизимлаштиришнинг йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалавриятнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда ҳисобга олиниши назарда тутилган.</p>

Қасбий фаолиятнинг түрлари:

• педагогик;

• илмий-тадқиқот;

• маънавий-маърифий;

• ташқиллий-бошқарув;

Иўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг қасбий фаолият соҳаларидан кўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Қасбий фаолиятнинг умумий мағлака талаблари:

• фўқаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши, Ўзбекистон ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол ҳаётини нўқтан назарга;

• дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

• Батав тарихи ва географиясини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асосгай билиши, миллий истиқлол фоқсига асосланган фаол ҳаётини нўқтан назарга эга бўлиши;

• табиат ва жамиятда кечяётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яқлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эғаллаш хамда улардан замонавий илмий асосларга ҳаётда ва ўз қасб фаолиятида фойдалана билиши;

• инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳўқуқий хамда маънавий мезонларни билиши, қасб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

• хорижий тиллардан берида қасбий фаолиятига оид ҳўқжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича қасбий фаолияти долрасида зарурий билимларга эга бўлиши хамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз қасб фаолиятида фойдалана билиши;

• аҳборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эғаллаган бўлиши, ўз қасб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

• тегишли бакалаврнат йўналиши бўйича рақоботбардош умумқасбий тайёртарликка эга бўлиши;

• янги билимларни мустақил эғаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда тапқил қила олиши;

• соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти туғрисида илмий тасаввур хамда эғтиқодга, ўзини жисмоний чиниктириш ўқув ва кўникмагарига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

• тағлим йўналишлари бўйича олий мағлумотли шахслар эғаллаш лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

маҳалларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индвидуал суҳбат ўтказиш;
 миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний кадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, салокат каби юксак инсоний ғазилатларни очиб бериш **Кобуниятларга эга бўлиш керак.**
Ташкилий-бошқарув фаолияти:
 педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторингинг ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;
 атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат қавфсизлиги таъабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
 жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;
 фикрлар ҳар қил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;
 бажарётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширишдан ишнинг натижаларини баҳолаш;
 таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;
 яхлит педагогик жараённинг умумий қонуни, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида психологик, таълимий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг ўйлулигини эриштиш;
 таълим-тарбия жараёни тарқибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;
 таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдამчи шаклларидан унумли фойдаланиш; ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;
 таълим-тарбиянинг ҳилма-ҳил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий мензалитети таъминлаш **Кобуниятларга эга бўлиш керак.**

Н.Р. Алмикулов

“Теография ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси мудири

«5110500-География ўқитиш методикаси» бакалаврият таълим йўналиши бўйича
 маънақ таълимнинг халқаро микседаги бошқа таълим йўналишлари маънақ
 таълимлари билан қиёсий таққослаш

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриятда)	Жанубий Корея Республикаси (бакалавриятда)	Германия (бакалавриятда)
1	Бошланғич	Умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунақ коллежларидан сўнг	Урта мактабни битиргандан сўнг	Урта мактабни битиргандан сўнг
2	Давомийлиги	4 йил	4 йил	4 йил
3	Таълим олувчилар сон	25-30	20	20
4	Утиш жойлари	Таълим муассаса-ларининг илмий таълимнинг бўлимларида, илмий таълимнинг инстиутларида, таълим муассасалар ва ўқув юртарининг таълимнинг бўлимларида ўтказилади	Университетда хомийлик қилган инстиутларда	Университет кафедрасида таълимнинг йўналиши ва илмий таълимнинг инстиутларида таълимнинг йўналиши ва илмий таълимнинг инстиутларида таълимнинг йўналиши ва илмий таълимнинг инстиутларида
5	Таълим берувчилар	Университетда фаолият юртарётган профессор-ўқитувчилар	Университетда фаолият юртарётган илмий унвонг эгалар ва маънақли ўқитувчилар ва хорижий мутахассислар жалб этилади	Университетда фаолият юртарётган профессор-ўқитувчилар ва илмий унвонг эгалар ва маънақли ўқитувчилар ва хорижий мутахассислар жалб этилади
6	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маънақ таълим вазирлиги, ИТМ, муаллимлари ва рабарити факультет	Факультет рабарити ва деканати, кафедра фаолият юртарди	Факультет рабарити ва деканати, кафедра фаолият юртарди

Бакалавриятда таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриятда)	Жанубий Корея Республикаси (бакалавриятда)	Германия (бакалавриятда)
1	Таълим жараёни	Кафедрадаги ўқитувчилар томонидан берилган таълим	Ассан таълимнинг йўналишлари бўйича профессор-ўқитувчиларнинг маънақли қиради	Ассоний қисми факультетда маънақли курслари қиради
2	Амалий	Таълим муассасида	Университет кафедралари қиради	Таълим муассасида ва кафедралари қиради

Изоҳ: “География ўқитиш методикаси” бакалавр таълим йўналиши юзасидан, бирламчи манбаларга суянган ҳолда, инновацион ва фўндаментал таълим йўналишини долзарб соҳанинг назарий ва амалий муаммоларни билиш, ҳозирги кунда ўқитишнинг долзарб йўналишларини амалиётга татиқ этишни, доимий изланишни, тахлил қилиш ва мукамаллаштиришни талаб қилади. Юқоридаги маълумотларга асосан шунни айтиши мумкинки, давлатимизда яратилаётган “География ўқитиш методикаси” таълим йўналиши маънақ талоблари жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

Ўзбекистон иқтисодий ва ижтимоий географияси	7-семестр	Регионал ижтимоий география	5-семестр	Регионал ижтимоий география	5-семестр
Аҳоли ва географияси	3-4- семестр	Аҳоли ва ижтимоий география	3-семестр	География билим, геосиёсат ва экспертиза	6-8- семестр
Демографияси ва географияси	6-7- семестр	География маданият	2-семестр	Регионал маданияти	2-семестр
Ўлкашunosлик	7-семестр	Ўлкашunosлик ва туризм	5-семестр	Регионал ва социал бошқарув	1-2- семестр
Транспорт, саноат ва қишлоқ хўжалик географияси	3-семестр	Саноат географияси	6-8- семестр	География билим, геосиёсат ва экспертиза	6-8- семестр
Географияни ўқитишда инновацион технологиялар	4-семестр	Географияда инновацион технологиялар	6-8- семестр	Географияда инновацион технологиялар	6-8- семестр
Табиий география жароёнлар	3-семестр	Ўлимиял жароёнлар,	2-семестр	Вулканология	3-семестр
Ўлимий гидрология	4-семестр	Гидрология	5-семестр	Гидрология	5-семестр
Географиядан масала ва машқлар	4-семестр	География амалий машқлот	6-семестр	Географияда амалий машқлот	6-семестр